

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
Der Staten-Generaal
Binnenhof 1a
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Fax (070) 333 40 33
www.szw.nl

Contactpersoon
Doorkiesnummer
E-mail

Ons kenmerk AM/BR/05/12414
Datum 1 maart 2005

Onderwerp Effectiviteit van reïntegratiebeleid

Bijgaand bied ik u twee onderzoeken over de effectiviteit van het reïntegratiebeleid aan. SZW heeft gezamenlijk met UWV aan het onderzoeksbureau SEOR de opdracht gegeven op basis van vooral de internationale literatuur de stand van zaken ten aanzien van de effectiviteit van reïntegratie in beeld te brengen. Daarnaast heeft IWI onderzoek gedaan naar de mate waarin gemeenten vóór de inwerkingtreding van de Wet Werk en Bijstand (WWB), nog onder de Algemene Bijstandswet, de uitstroom van de bijstandspopulatie naar werk hebben gerealiseerd (Rapport: de Weg van Bijstand naar Werk). De afgelopen maanden hebben rapportages en onderzoeken er toe geleid dat de meerwaarde van het reïntegratiebeleid en de wijze waarop het wordt uitgevoerd in de Tweede Kamer¹ ter discussie is gesteld. Ik heb tijdens het AO van 26 januari jl. opgemerkt dat - alles ziende wat er op dat gebied gebeurt – je inderdaad de vraag kunt stellen wat de effectiviteit er van is. Ik heb er derhalve behoefte aan de effectiviteit van het reïntegratiebeleid in een breder kader te plaatsen en betrek daarbij de vraag wat we van de effectiviteit weten, wat er goed gaat, wat beter kan en welke activiteiten in gang gezet zijn/worden om de effectiviteit verder te vergroten.

1. Het kader van het reïntegratiebeleid

Sinds 2002 werkt SUWI

Met de wet SUWI is in 2002 een nieuw kader geschapen voor het reïntegratiebeleid en is een eind gemaakt aan de situatie van de jaren negentig toen er geen heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden bestond en beleid en uitvoering onvoldoende gescheiden waren. Om de SUWI-doelstellingen van werk boven inkomen en een grotere klantgerichtheid te bereiken zijn

---

¹ Tijdens het Algemeen Overleg met de Tweede Kamer van 26 januari jl. over onder meer het rapport van de Algemene Rekenkamer "Bemiddeling en reïntegratie van werklozen" heeft de Tweede Kamer kritische kanttekeningen geplaatst bij de effectiviteit van het reïntegratiebeleid en de prestaties van zowel de publieke als de private spelers op dit terrein. Ook tijdens het Algemeen Overleg van 2 februari jl. over onder meer de resultaten van de Agenda van de Toekomst is breed de zorg geuit dat het moeilijk is de uitstroom van werklozen naar regulier werk op gang te krijgen. In het Algemeen Overleg over SUWI van 9 februari jl. is voorts de vraag gesteld naar de meting van de effectiviteit van het reïntegratiebeleid. Over het verbeteren van de bijdrage van de uitvoeringsorganisaties aan de reïntegratie van werkzoekenden heeft uw Kamer op 2 februari jl. een separate brief ontvangen (SZW/UB/2005/7258)

Ons kenmerk AM/BR/05/12414

Datum **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**

een effectief reïntegratiebeleid en een goed werkende reïntegratiemarkt die maatwerk mogelijk maakt essentieel.

Sinds 2002 is de scheiding tussen opdrachtverlening en uitvoering tot stand gebracht waardoor de voorwaarden zijn geschapen om de resultaatgerichtheid binnen de uitvoering te optimaliseren. Immers de opdrachtgever moet nu concrete doelen stellen en criteria formuleren waar het reïntegratiebedrijf op afgerekend kan worden. De opdrachtgever kan makkelijker afscheid nemen van een slecht presterend reïntegratiebedrijf dan van een slecht functionerend onderdeel van het eigen apparaat. Door concurrentie tussen reïntegratiebedrijven krijgt een opdrachtgever bovendien de gelegenheid om veel sneller kennis te maken met nieuwe reïntegratiemethodieken.

De doelstellingen van marktwerking binnen het SUWI- raamwerk (hogere effectiviteit, meer doelmatigheid en een sterkere klantgerichtheid) zijn ook de doelen van de Wet Werk en Bijstand. In de sturingsfilosofie van de WWB zijn gemeenten verantwoordelijk voor het realiseren van deze doelen. Gemeenten beschikken sinds 2004 over een vrij besteedbaar reïntegratiebudget en een inkomensbudget waarover zij volledig risicodragend zijn: zijn ze succesvol dan houden ze op het inkomensdeel financiële middelen over. De financiële prikkels liggen hiermee voor gemeenten eenduidig richting activering en reïntegratie. Gemeenten geven aan dat met invoering van de WWB de noodzaak en het belang om (al bij de poort) reïntegratiebeleid effectief in te zetten zeer sterk is toegenomen.

De inwerkingtreding van SUWI heeft ook richting UWV geleid tot het formuleren van duidelijke kwantitatieve verwachtingen naar de uitvoering toe en het inrichten van een volledige en eenduidige informatievoorziening. Er is sinds eind 2002 een eenduidig inzicht in het aantal gestarte trajecten, de plaatsingsresultaten na die trajecten en de kosten die met het inkopen van die trajecten zijn gemoeid. Ook de procesonderdelen zijn eenduidig gedefinieerd. Dat neemt niet weg dat er nog verbetering mogelijk is. Jaarlijks wordt er nog gesleuteld aan het verbeteren van de informatiesystemen, de definities, de prestatie-indicatoren en de presentatie van de beschikbare gegevens.

Gemeenten vragen meer vrijheid op het terrein van uitbesteden van reïntegratiediensten, maar ze geven daarbij wel steeds aan dat ze niet wensen terug te keren naar een situatie waarbij naast de claimbeoordeling en de uitkeringsverstrekking ook de reïntegratie volledig publiek zou moeten worden uitgevoerd. Het debat gaat over de opbrengsten van het reïntegratiebeleid tot nu toe en het gebrek aan inzicht hoe de middelen worden besteed. Anders gezegd: wat weten we, wat werkt en wat kan beter?

2. Reïntegratie-instrumenten: wat werkt en wat kan beter?

Wat werkt:

Veel instrumenten zijn al op hun werking onderzocht...

Ons kenmerk AM/BR/05/12414
Datum **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**

Zowel gemeenten en UWV en reïntegratiebedrijven hebben inzicht nodig in de mate waarin die reïntegratie-instrumenten leiden tot plaatsing, teneinde het juiste instrument voor de juiste persoon te kunnen inzetten.

- Het SEOR-rapport geeft een overzicht van de bestaande internationale micro-economische studies op dit gebied. Het onderzoek balt de veelheid van kennis samen naar de werking van vijf soorten instrumenten en komt tot de conclusie dat “het met de effectiviteit van dit beleid minder slecht is gesteld dan vaak wordt verondersteld. Over het geheel genomen is er meer evidentie voor een positief effect op de baankans van de deelnemers dan voor geen of een averechts effect”.
- Ook de instrumenten die het UWV inzet worden regelmatig op effect onderzocht. Recent heeft de minister het IWI-rapport “Uitvoering en effectiviteit van reïntegratievoorzieningen en – instrumenten”, toegezonden. Daarin zijn vijf instrumenten onderzocht en is een overkoepelend oordeel gegeven over het gebruik van dertien reïntegratie-instrumenten voor arbeidsgehandicapten. De maatschappelijke wens en noodzaak om de instrumenten in te zetten bestaat en de instrumenten dragen bij aan betere kansen van arbeidsgehandicapten op de arbeidsmarkt, zo concludeert het onderzoek. De netto-effectiviteit van de instrumenten is echter niet vast te stellen.

Maatwerk en klantgerichtheid verhogen de effectiviteit...

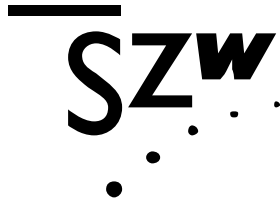
De effectiviteit kan alleen geoptimaliseerd worden in een goed samenspel tussen uitvoerder, reïntegratiebedrijf en klant. Geluiden dat klanten zich onbegrepen voelen neem ik dan ook serieus. Voor de klant is een goede dienstverlening en een passend aanbod van belang bij zijn reïntegratie.

- Diverse rapportages van belangenorganisaties als FNV en Breed Platform Verzekerden en Werk en de LCR hebben laten zien dat de dienstverlening op het terrein van reïntegratie op punten te wensen over laat². Dit heeft mede geleid tot de introductie van de functie van werkherkansingsadviseur in CWI-vestigingen en de reïntegratiecoach bij het UWV.
- Bij het opstellen van het reïntegratieplan is het gewenst dat de cliënt actief betrokken is in die zin dat hij meepraat en meedenkt over zijn reïntegratie. Uitvoerders van zowel UWV, gemeenten als reïntegratiebedrijven moeten de cliënt de mogelijkheid hiertoe geven, de cliënt moet deze mogelijkheden optimaal benutten. Sinds medio 2004 kunnen de cliënten van het UWV daarom beschikken over een individuele reïntegratieovereenkomst, waarmee ze zelf een reïntegratiebedrijf kunnen kiezen en zelf een reïntegratieplan kunnen opstellen.

en de klanttevredenheid wordt structureel gemeten.

---

² In de rapportage ‘Mogelijkheden voor een actieve rol van de cliënt bij reïntegratie’ (Ministerie van SZW, 2003) wordt op basis van een analyse van deze rapportages geconcludeerd dat cliënten vooral eisen stellen aan de procesgang: cliënten willen meepraten over hun reïntegratie en zij willen daarbij serieus genomen worden. Onder goede services worden aspecten van dienstverlening verstaan als duidelijke voorlichting en informatie, gekwalificeerd personeel tijdigheid en het nakomen van afspraken zijn. Tenslotte wenst een cliënt goede begeleiding bij reïntegratie en een vast aanspreekpunt.

Ons kenmerk AM/BR/05/12414
Datum **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**

Op dit moment wordt de klanttevredenheid structureel gemeten in het kader van het Borea keurmerk. Als belangrijkste verbeterpunt komt uit onderzoek de behaalde resultaten (plaatsingen) naar voren. De algemene waardering van cliënttevredenheid uit de laatste Borea-benchmark over de eerste helft van 2004 bedroeg gemiddeld een 7,1. Met ingang van 2005 gaan de RWI en Borea samen een geïntegreerd klanttevredenheidsonderzoek uitvoeren. Hierbij worden door de RWI ook de bedrijven zonder het Borea-keurmerk betrokken. De tevredenheidcijfers worden gepubliceerd in de Reïntegratiemonitor van het RWI.

Wat kan beter?

Overzicht van reïntegratie-activiteiten en een beter inzicht in de netto-effectiviteit van instrumenten

- Er is een grote variëteit aan instrumenten om werklozen en arbeidsgehandicapten terug te leiden naar de arbeidsmarkt. De Raad voor Werk en Inkomen brengt op mijn verzoek alle mogelijke reïntegratie-activiteiten gestructureerd in beeld en vult – in het kader van de ladderbenadering – deze voorzover noodzakelijk en mogelijk verder nader in. Ik verwacht het voorstel van de RWI voor 1 april a.s..
- Uit het overzicht van de evaluatieonderzoeken blijkt dat het inzicht nog verbrokkeld is en de uitkomsten van onderzoek elkaar soms ook lijken tegen te spreken³. Ook wordt veelal volstaan met te meten of de instrumenten tot plaatsing leiden (bruto-effectiviteit) en is niet gemeten de mate waarin de baankans van werklozen en de werkloosheidsduur verbeteren dankzij die inzet van instrumenten (netto-effectiviteit). Tijdens het Algemene Overleg van 26 januari jl. heb ik al gemeld de wetenschappelijke top in Nederland te zullen vragen mij van advies te dienen om meer eenduidig en gezaghebbend het inzicht in de netto-effectiviteit van het reïntegratiebeleid te vergroten. In mijn ogen kan deze adviesgroep twee belangrijke taken vervullen:
  - Een wetenschappelijk oordeel vooraf over uit te voeren onderzoeken naar de netto-effectiviteit van reïntegratie wat betreft onderzoeksmethode, data en aanpak. Nadat het onderzoek is uitgevoerd wil ik de adviesgroep bovendien vragen het onderzoek en de resultaten te beoordelen. Dit advies dient qua opzet en methoden onomstreden te zijn;
  - Een gedegen advies over de opzet en inrichting van een goede datahuishoudingIk heb de hoop en de verwachting dat hiermee belangrijke stappen gezet kunnen worden in het adequaat in beeld brengen van de netto-effectiviteit van het reïntegratiebeleid.

3. De aansturing door UWV en gemeenten: wat werkt en wat kan beter?

Wat werkt?

UWV en gemeenten meten hun prestaties

---

³. In het IBO rapport “Aan de slag” uit 2001 was al aangegeven dat het Nederlandse onderzoek op dit terrein verbrokkeld is en mede daardoor weinig inzicht geeft in de toegevoegde waarde.

Ons kenmerk AM/BR/05/12414

Datum **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**

De gemeenten en UWV willen in de eerste plaats overzicht hebben in de mate waarin instrumenten tot plaatsing leiden (bruto-effectiviteit). Daarnaast willen ze weten tegen welke kosten die plaatsingen gerealiseerd worden (kosten-effectiviteit/efficiency).

Zowel de bruto- effectiviteit als de kosteneffectiviteit is bij het UWV groter dan voorheen
Het UWV is in haar rol van opdrachtgever op de reïntegratiemarkt steeds beter gaan presteren. In het Kwartaalbericht Arbeidsmarkt van december 2004 heb ik u gemeld dat de resultaten van trajecten uit het contractjaar 2001 ruim liggen boven de norm die UWV vooraf gesteld had.

- Voor de doelgroep arbeidsgehandicapten was de norm een plaatsingspercentage van 30%, en uiteindelijk is hier 39% van de cliënten succesvol uitgestroomd naar werk. Voor de doelgroep WW was de norm 40% en is 46% succesvol uitgestroomd. Gemiddeld is voor 42% van de UWV-cliënten uitstroom naar werk gerealiseerd⁴.
- Het UWV heeft gedurende de afgelopen jaren op basis van zijn ervaringen de aanbestedingsprocedure stapsgewijs steeds verder verbeterd. Daarbij heeft het UWV ondermeer gebruik gemaakt van jaarlijkse evaluatiestudies door TNO⁵. UWV publiceert de aanbestedingen en de gunningen en draagt daarmee bij aan transparantie. De introductie van resultaatfinanciering in het UWV-segment heeft er inmiddels toe geleid dat de gemiddelde kosten van een traject zijn gedaald van €3.500 naar €2.500, zonder dat dit een nadelige invloed lijkt te hebben op de plaatsingspercentages.

Deze uitkomsten geven aan dat er bij het UWV sprake is van toegenomen bruto-effectiviteit (de mate waarin trajecten leiden tot duurzame uitstroom) en een toegenomen kosten-effectiviteit (efficiency).

Wat kan beter?

Gemeenten ontberen nog een goed inzicht in de bruto- effectiviteit en de kosten-effectiviteit
Voor gemeenten is een totaal inzicht in de bruto-effectiviteit en de kosten-effectiviteit (efficiency) nog niet voor handen. Veel gemeenten zijn bezig om hun informatiehuishouding op orde te brengen en inzicht te verbeteren in de resultaten van hun reïntegratie- inspanningen.

Er zijn aanwijzingen dat de effectiviteit bij gemeenten nog verder kan worden verhoogd
Wel zijn deelstudies bekend, zoals het hiervoor genoemde IWI-onderzoek “de Weg van Bijstand naar Werk”. Hoewel dat onderzoek beperkingen kent geeft het wel een indicatief beeld van de stand van zaken vlak voordat de WWB werd ingevoerd en zijn de resultaten daarmee bruikbare ijkpunten waaraan resultaten van de WWB in de toekomst afgemeten kunnen worden. Het blijkt nog moeilijk voor *gemeenten* om de uitstroom van werklozen naar regulier werk op gang te krijgen. De in de Tweede Kamer geuite zorg over de effectiviteit van reïntegratie- inspanningen door gemeenten raakt ook de zorg of gemeenten al voldoende in

---

⁴ Ter vergelijking: De evaluatie van de Wet REA over 1998-2000 liet een bemiddelingsresultaat van 30% zien. (de realiteit, integrale rapportage evaluatie Wet REA, 2001)

⁵ In de laatste evaluatie trekt TNO de conclusie dat het UWV op weg is naar een professioneel en kwalitatief hoogwaardige aanbestedingsprocedure.

Ons kenmerk AM/BR/05/12414
Datum **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**

staat zijn om het opdrachtgeverschap ten aanzien van de markt goed in te vullen. Daarom wil ik de energie richten op het verder ondersteunen van het professionele resultaatgerichte opdrachtgeverschap van gemeenten.

Minder bureaucratisch aanbesteden

- Ik ondersteun initiatieven vanuit gemeenten en reïntegratiebedrijven om tot verbeteringen in de aanbestedingspraktijk te komen⁶.
- Met het loslaten van de aanbestedingsregels uit het Besluit SUWI vervalt de nationale ‘kop’ op de Europese aanbestedingsregels. Gemeenten krijgen daardoor ook meer ruimte bij het aanbesteden van kleine opdrachten. Het grootste gedeelte van het budget (circa 70 procent) wordt nog steeds ingezet voor het continueren van Wiw en ID plaatsen en andere vormen van gesubsidieerde arbeid, waardoor het gedeelte dat gemeenten daadwerkelijk moeten uitbesteden beperkt is. Het ligt in de rede de verplichting om uit te besteden af te schaffen indien de reïntegratiemarkt zich voldoende heeft ontwikkeld.

Meer transparantie

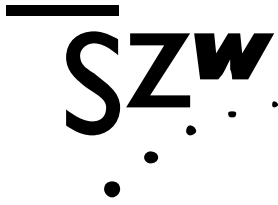
- De administratieve lasten van de aanbestedingsprocedure hebben ook te maken met het voor gemeenten onvoldoende transparant zijn van de prestaties en kwaliteit van de reïntegratiebedrijven. De RWI start in samenwerking met de VNG in maart a.s. met een meldpunt waar gemeenten hun aanbestedingen voor reïntegratietrajecten en de gunningen kunnen melden. Dit meldpunt kan een marktplaats gaan vormen waar vraag en aanbod op de gemeentelijke markt elkaar snel en zonder veel kosten kunnen vinden en ondersteunt de inkooprol van gemeenten.
- De partijen op de arbo- en reïntegratiemarkt en de RWI hebben de intentie om alle instrumenten om transparantie te bevorderen (zoals de keurmerken, de reïntegratiemonitor, de tevredenheidonderzoeken, de prestatiebenchmark, het meldpunt) die nu door verschillende organisaties worden uitgevoerd, onder te brengen in een samenwerkingsverband. Ik verwacht van deze samenwerking een meerwaarde voor de markttransparantie vanwege de onderlinge afstemming tussen en het bredere draagvlak voor de instrumenten.

Aansturen op resultaat

- Resultaatfinanciering (dat wil zeggen dat reïntegratiebedrijven hun vergoeding – geheel of gedeeltelijk – pas ontvangen nadat zij het van te voren afgesproken resultaat (een plaatsing op de arbeidsmarkt of een ander van te voren afgesproken resultaat) hebben gerealiseerd) wordt door ongeveer tweederde van alle gemeenten in zijn contracten met reïntegratiebedrijven gebruikt⁷. De overige – vooral kleinere gemeenten – rekenen niet op resultaat af. 2½ procent van de gemeenten die wel resultaatfinanciering toepassen rekenen reïntegratiebedrijven volledig (‘no cure, no pay’) op resultaat af. Het is uit het oogpunt van

⁶ Voorbeelden van dergelijke initiatieven zoals het initiatief van Divosa en het project Helmond van Stimulansz, heb ik genoemd in mijn brief van 19 januari jl. over de reïntegratiemarkt (SZW/AM/BR/04/87925).

⁷ zo blijkt uit het trendonderzoek dat ik op 6 december jl. naar uw Kamer heb gestuurd (AAM/BR/04/83096).

Ons kenmerk AM/BR/05/12414

Datum **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**

kosteneffectiviteit van groot belang dat opdrachtgevers de reïntegratiebedrijven resultaatgericht aansturen (overigens heeft de WWB het belang voor gemeenten om zo effectief mogelijk te opereren aanzienlijk vergroot). Naar de mate waarin de opdrachtgevers de reïntegratiebedrijven niet of onvoldoende op resultaat aansturen zullen reïntegratiebedrijven voor slechte prestaties beloond worden⁸.

En meer vergelijkend inzicht in de prestaties van reïntegratiebedrijven.

- Naast een voldoende mate van resultaatfinanciering vormt een prestatiebenchmark een vereiste voor een effectieve aansturing. Een goede prestatiebenchmark doet twee dingen. Ten eerste biedt het de opdrachtgever inzicht in de kwaliteit van de verschillende reïntegratiebedrijven tijdens de aanbestedingsprocedure – dit maakt het mogelijk om de aanbestedingsprocedure fors te vereenvoudigen. Ten tweede prikkelt het de reïntegratiebedrijven tijdens de contractperiode om een hoger plaatsingsresultaat te realiseren. De prestatiebenchmark zorgt er – in combinatie met de overeengekomen trajectprijs – voor dat reïntegratiebedrijven het zich niet kunnen veroorloven om zich niet in te spannen voor moeilijk plaatsbare groepen. Dit is de manier waarop het Australische ‘starrating-mechanisme’ werkt. Overigens, ook in Australië is dit de resultante van een meerjarig verbeterproces geweest. In overleg met betrokken partijen in de al genoemde samenwerking van RWI en marktpartijen voor markttransparantie wil ik bezien op welke wijze we nog in de loop van 2005 kunnen komen tot een prestatiebenchmark.

4. Landelijk zicht op de resultaten van UWV en gemeenten

de bruto-effectiviteit en de kosteneffectiviteit beter in beeld

- Bij de vraag of het beleid van UWV en gemeenten effectief is, gaat het niet om het middel (marktwerking) maar telt alleen het resultaat: leidt marktwerking tot een grotere duurzame uitstroom naar werk? Ik hecht er aan om tijdens deze kabinetsperiode de resultaten ook zo te duiden. In de begroting van SZW staat als doelstelling opgenomen dat de uitstroom uit reïntegratietrajecten naar regulier werk in 2007 25 procent moet zijn toegenomen t.o.v. 2004 (de zgn. 25%- doelstelling). Ten aanzien van UWV is er al inzicht in de bruto effectiviteit, dat wil zeggen de mate waarin trajecten leiden tot uitstroom. Ik wil graag zicht op de landelijke bruto-effectiviteit, door naast UWV ook gegevens van gemeenten hierbij te betrekken. In het jaarverslag 2004 van SZW komen over de nulmeting van de 25%-doelstelling voorlopige gegevens beschikbaar. In het kwartaalbericht Arbeidsmarkt September 2005 komen de definitieve gegevens. Vervolgens zal ik jaarlijks inzicht geven in de realisatie van 25% meer uitstroom tot 2007.

---

⁸ Ik wil op korte termijn met opdrachtgevers en reïntegratiebedrijven bezien wat er nog meer gedaan kan worden om de aanbestedingsprocedure te vereenvoudigen. Daarbij betrek ik ook de conclusies uit het rapport “Goed aanbesteed is het halve werk” van het CPB, uit augustus 2004 – zoals het voorstel om de opdrachtgever een vaste prijs te laten bepalen. Het criterium prijs speelt dan tijdens de aanbesteding geen rol meer en criteria zoals plaatsingspercentage en kwaliteit komen dan meer centraal te staan. Deze aanbeveling van het CPB sluit aan bij de leerervaringen die zijn opgedaan in Australië (zoals ondermeer beschreven in SZW Werkdocument nr. 317).

Ons kenmerk AM/BR/05/12414

Datum **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**

- Niet alleen de vraag hoeveel mensen er zijn geplaatst en uitgestroomd (bruto-effectiviteit) is relevant, maar ook de vraag tegen welke kosten die uitstroom uit trajecten heeft plaats gevonden (de kosteneffectiviteit/efficiency). De Kamer heeft zijn bezorgdheid uitgesproken over de totale kosten en het gebrek aan inzicht in de vraag wat de inspanningen opleveren. In het Algemeen Overleg over het jaarverslag SZW 2003 van 17 juni 2004 heeft de minister toegezegd een integraal overzicht van middelen, trajecten en plaatsingen aan te bieden. Vanaf het jaarverslag 2005 zal SZW een eerste aanzet doen om de kosteneffectiviteit van reïntegratietrajecten in beeld te brengen. Voor UWV regelingen is SZW daartoe in overleg met het UWV om de daarvoor benodigde cijfers op jaarbasis beschikbaar te krijgen. Voor het gemeentelijk domein kan gebruik gemaakt worden van de Statistiek Reïntegratie Gemeenten die in 2005 wordt ingevuld door alle gemeenten. Vanaf dat jaar worden gegevens over aantallen trajecten gecombineerd met de uitgaven die gemeenten bekostigen vanuit het W-deel. De gemeenten kunnen ook uit andere bronnen (o.a. ESF, inburgering) trajecten financieren. Bij de koppeling tussen trajecten en uitgaven ten behoeve van de kosteneffectiviteit zijn deze uitgaven echter buiten beeld. In hoeverre dit het beeld beïnvloedt kan nader onderzocht worden.

en de sluitende aanpak

- De inzet van de reïntegratiemiddelen is primair gericht op werk, maar het zou onjuist om de effectiviteit alleen te relateren aan uitstroom naar werk. Ik wil voorkomen dat mensen langs de kant staan. Sociale activering van diegenen die nog niet direct naar de arbeidsmarkt kunnen worden geleid (waaronder ook maatschappelijke participatie, schuldhulpverlening etc), valt ook binnen de doelstelling van reïntegratie beleid. Het is nodig, maar onvolledig om de prestaties van opdrachtgevers en reïntegratiebedrijven alleen op uitstroom naar werk te beoordelen. Daarom rapporteert het jaarverslag SZW niet alleen over de '25%-doelstelling', maar ook over de sluitende aanpak. Het aanbod dat binnen een jaar wordt gedaan aan nieuw ingestroomde werklozen kan binnen het gemeentelijke domein ook betrekking hebben op sociale activering.

5. Samengevat

- Er is sinds 1 januari 2002 veel in gang gezet om de omslag naar een effectiever reïntegratiebeleid te maken, ook de informatiehuishouding is ingericht en wordt gaandeweg verbeterd;
- UWV heeft de afgelopen periode goede stappen gezet om de bruto-effectiviteit en de kosten-effectiviteit te vergroten;
- De gemeenten hebben met de komst van de WWB in 2004 een nieuwe prikkel om het opdrachtgeversschap ten aanzien van reïntegratie voortvarend in te vullen door middel van:
  - Beter (eenvoudiger)aanbesteden, een meer op resultaatfinanciering gerichte aansturing
  - Meten van de bruto- en de kosteneffectiviteit

Ons kenmerk AM/BR/05/12414

Datum **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**

- Met het loslaten van de aanbestedingsregels uit het Besluit SUWI vervalt de nationale ‘kop’ op de Europese aanbestedingsregels. Gemeenten krijgen zo meer ruimte bij het aanbesteden van kleinere opdrachten. Wanneer de reïntegratiemarkt zich voldoende heeft ontwikkeld kan ook de uitbestedingsverplichting voor gemeenten vervallen.
- De aandacht voor individueel maatwerk en klantgerichtheid is inmiddels ingebouwd in de meeste werkprocessen en wordt gemonitord.
- De partijen op de arbo- en de reïntegratiemarkt en de RWI hebben de intentie om gezamenlijk de markttransparantie verder te verhogen. Een prestatie-benchmark voor reïntegratiebedrijven draagt daar aan bij.
- Inzicht in de netto-effectiviteit is nog te verbokkeld en soms tegenstrijdig: een adviesgroep gaat meedenken om het inzicht in de netto-effectiviteit meer eenduidig en gezaghebbend te vergroten;
- SZW meet met de 25%-doelstelling de mate waarin de uitstroom naar regulier werk na trajecten in deze kabinetsperiode verder wordt vergroot, met de sluitende aanpak meten we of niemand langdurig werkloos wordt zonder een aanbod gericht op werk of anderszins (sociale activering e.d.).

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

(H.A.L. van Hoof)